

Mateusz Jopek, Daniel Maryjusz, konsultanci, PwC

Nowe zwolnienia dla zakładów energochłonnych w opodatkowaniu akcyzą energii elektrycznej

24 lipca 2015 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw nowelizującą dotychczasową ustawę z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. nr 2014 poz. 752).

Za sprawą poprawki do rządowego projektu nowelizacji wprowadzonej w toku parlamentarnych prac legislacyjnych zostały zrealizowane założenia przedstawione przez rząd w Programie Śląsk 2.0. Program ten przewidywał m.in. wprowadzenie nowych zwolnień podatkowych dla przedsiębiorstw energochłonnych związanych z akcyzą od energii elektrycznej.

W ustawie pojawiły się dwa zupełnie nowe zwolnienia podatkowe, z których pierwsze (I) polega na całkowitym zwolnieniu z opodatkowania akcyzą energii elektrycznej wykorzystanej w określonych procesach energochłonnych, a drugie (II) przewiduje prawo do częściowego zwrotu akcyzy zapłaconej przez zakład energochłonny.

■ Ad. (I) zwolnienie od akcyzy dla energii elektrycznej używanej w procesach energochłonnych

Nowelizacja wprowadza całkowite zwolnienie z podatku akcyzowego dla energii elektrycznej wykorzystywanej w procesach energochłonnych, tj.:

- do celów redukcji chemicznej,
- w procesach elektrolitycznych,
- w procesach metalurgicznych,
- w procesach mineralogicznych.

Zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy o podatku akcyzowym, ze zwolnienia tego będą mogły korzystać jednak wyłącznie podmioty będące podatnikami akcyzy od energii elektrycznej. Warunek ten spełniają natomiast podmioty posiadające m.in. jedną z koncesji energetycznych, tj.:

- koncesję na obrót energią elektryczną,
- koncesję na jej wytwarzanie lub jej dystrybucję.

W konsekwencji, podmioty nieposiadające żadnej z wymienionych powyżej koncesji energetycznych oraz zamierzające dokonywać przykładowo sprzedaży energii elektrycznej, które zamierzają skorzystać z omawianego zwolnienia będą musiały zwrócić się

wcześniej do prezesa Urzędu Regulacji Energetyki („URE”) z wnioskiem o udzielenie jednej z powyższych koncesji.

Ponadto podmioty zamierzające sprzedawać energię elektryczną, które są właścicielami własnej infrastruktury przesyłowej powinny mieć na względzie możliwość uznania przez prezesa URE, że dodatkowo powinny ubiegać się o koncesję na jej dystrybucję. Uzyskanie takiej koncesji jest natomiast obciążone szeregiem dodatkowych wymagań formalnych oraz sprawozdawczych.

Niezależnie od powyższego, istnieje szereg wątpliwości praktycznych

”

Nowelizacja wprowadza nowe zwolnienie podatkowe uprawniające zakłady energochłonne do otrzymania częściowego zwrotu akcyzy zapłaconej w poprzednim roku podatkowym - zaczynając od podatku zapłaconego w 2016 r.

dotyczących sposobu zastosowania omawianego zwolnienia. Wątpliwości te wynikają przede wszystkim z faktu, że ustawodawca nadal nie zdecydował się na wprowadzenie do ustawy przepisów precyzujących w, jaki sposób należy definiować poszczególne typy procesów energochłonnych uprawniających do zastosowania zwolnienia. Jedynie pojęcie procesów mineralogicznych zostało zdefiniowane w ustawie

o podatku akcyzowym poprzez odesłanie do przepisów unijnych. Odesłanie to jednak nie usuwa wszystkich trudności interpretacyjnych w tym zakresie.

Wątpliwości dotyczą nie tylko samej definicji jaką należy zastosować na potrzeby ustalenia, czy realizowane przez dany podmiot procesy stanowią procesy energochłonne. Równie wątpliwy jest zakres znaczeniowy użytego w przepisach pojęcia „w procesach”. W przepisach nie wskazano bowiem, czy zużycie energii elektrycznej podlega zwolnieniu w toku całego procesu (np. także do napędu maszyn produkcyjnych), czy zwolnione jest jedynie zużycie w jego określonej części.

W tym kontekście warto nadmienić, że w ustawie o podatku akcyzowym istnieją już przepisy umożliwiające zastosowanie zwolnienia od akcyzy w przypadku zużyć w określonych procesach energochłonnych. Dotyczą one wyrobów węglowych oraz wyrobów gazowych, na bazie których ukształtowała się już pewna praktyka organów podatkowych. Jednak z uwagi na jakościowo odmienny od wymienionych wyrobów charakter energii elektrycznej trudno jest przełożyć tą praktykę na omawiane zwolnienie. W konsekwencji, wydaje się, że na rozwiązanie powyższych wątpliwości trzeba będzie poczekać do momentu wydania pierwszych interpretacji indywidualnych dotyczących energii elektrycznej.

Rozpatrując przyjęte przez ustawodawcę rozwiązanie z perspektywy finansowej przedsiębiorstw, należy ocenić je pozytywnie. Niezależnie bowiem od przedstawionych powyżej wątpliwości interpretacyjnych i problemów praktycznych, umożliwi ono wielu przedsiębiorstwom znaczne ograniczenie kosztów bieżącej działalności.

■ Ad. (II) zwolnienie od akcyzy dla energii elektrycznej wykorzystanej przez zakład energochłonny

Nowelizacja wprowadza nowe zwolnienie podatkowe, uprawniające zakłady energochłonne do otrzymania częściowego zwrotu akcyzy zapłaconej w poprzednim roku podatkowym - zaczynając od podatku zapłaconego w 2016 r.

W rozumieniu przepisów ustawy, przez zakład energochłonny rozumie się wyłącznie podmiot, u którego udział kosztów wykorzystanej energii elektrycznej w wartości produkcji sprzedanej w roku podatkowym, za który składany jest wniosek o zwrot wynosi ponad 3%. Ponadto, aby dany podmiot mógł skorzystać z omawianego zwolnienia, konieczne jest również spełnienie dodatkowych warunków w postaci:

- wykonywania działalności gospodarczej oznaczonej wymienionym w treści ustawy kodem Polskiej Klasyfikacji Działalności,
- prowadzenia ksiąg rachunkowych w rozumieniu przepisów o rachunkowości, oraz
- niekorzystania ze zwolnienia od akcyzy dla energii elektrycznej w oparciu o opisane powyżej zwolnienie dla energii zużywanej w procesach energochłonnych.

Z omawianego zwolnienia będą mogli skorzystać przedsiębiorcy prowadzący różnorodne typy działalności, w tym m.in. z branży odlewniczej, wydobywczej w zakresie rud metali nieżelaznych, czy też minerałów, jak również producenci artykułów gospodarstwa domowego, chemikaliów, czy papieru.

Należy wskazać również na podobieństwo zakresu podmiotowego omawianego zwolnienia do ulgi przewidzianej dla przedsiębiorstw energochłonnych w ustawie o odnawialnych źródłach energii, wpływającej również na obniżenie kosztów działalności.

Niemniej jednak, skorzystanie z ulgi przewidzianej w ustawie o OZE zostało uwarunkowane od prowadzenia przeważającej działalności gospodarczej oznaczonej odpowiednim kodem PKD. W tym miejscu nale-

ży wyraźnie zaznaczyć, iż w ustawie akcyzowej w zakresie zwolnienia od akcyzy dla energii elektrycznej wykorzystywanej przez zakład energochłonny jest mowa wyłącznie o wykonywaniu działalności o określonym kodzie PKD. W związku z czym, istnieją wątpliwości co do intencji ustawodawcy oraz przyszłej praktyki organów podatkowych w zakresie możliwości skorzystania z omawianego zwolnienia w akcyzie - czy już samo prowadzenie działalności będzie

”

(...) skorzystanie z ulgi przewidzianej w ustawie o OZE zostało uwarunkowane od prowadzenia przeważającej działalności gospodarczej oznaczonej odpowiednim kodem PKD

uprawniało do uzyskania pełnych korzyści podatkowych, czy organy będą starały się zawęzić interpretację przepisów, do brzmienia podobnego jak w ustawie o OZE i uznawać prawo podatników tylko w przypadku prowadzenia przeważającej działalności o wskazanym kodzie PKD.

Ponadto wiele wątpliwości interpretacyjnych budzi również zakres składowych kosztów wykorzystanej energii, które należy uwzględnić przy wyliczaniu progu energochłonności oraz tym samym wielkości zwrotu akcyzy. W świetle przepisów ustawy, nie jest jasne, czy do kosztów wykorzystanej energii należy wliczać np. opłatę dystrybucyjną. Na gruncie przepisów dotyczących zwolnień

w opodatkowaniu akcyzą wyrobów węglowych i gazowych ukazało się wiele indywidualnych interpretacji prawa podatkowego, w których podatnicy potwierdzali, iż stosowana przez nich metoda kalkulacji udziału zakupu tych wyrobów w wartości produkcji sprzedanej jest właściwa.

Rozważając zwolnienie od akcyzy dla energii wykorzystywanej przez zakład energochłonny pod kątem aspektów finansowych, należy zwrócić uwagę, że zwrot zapłaconej akcyzy będzie realizowany dopiero po zakończeniu roku podatkowego. Z konstrukcji zwrotowej wynika, że zwolnienie nie wpłynie w sposób istotny na płynność finansową zakładów energochłonnych w pierwszym roku jego obowiązywania, gdyż podmioty będą nadal zobowiązane do zapłaty akcyzy w cenie wskazanej przez dostawcę tej energii albo do rozliczenia we własnym zakresie w przypadku, gdy posiadają status podatnika akcyzy, a tym samym czasowego zamrożenia swoich środków finansowych, które dopiero po roku zostaną im częściowo zwrócone.

Podsumowując omówione powyżej zwolnienia, pomimo tego, iż ich zastosowanie w praktyce budzi pewne wątpliwości, ich wprowadzenie należy oceniać w bardzo pozytywnym świetle, bowiem prowadzą do znacznej poprawy konkurencyjności krajowych przedsiębiorstw energochłonnych na tle podmiotów z pozostałych państw UE, w których już od dawna funkcjonują podobne rozwiązania.

□